

2019-06-27
N2019/02258/FJR

Näringsdepartementet

Havs- och vattenmyndigheten
Box 11 930
404 39 Göteborg

Uppdrag om hur ett frivilligt program för återköp av ålfiskerätter kan införas i Sverige

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Havs- och vattenmyndigheten att utreda hur ett frivilligt program för återköp av ålfiskerätter kan genomföras.

Havs- och vattenmyndigheten ska genomföra uppdraget i dialog med Statens jordbruksverk. Redovisningen av uppdraget ska innehålla en kostnadsberäkning, en analys av beståndseffekter och samhällsekonomiska konsekvenser, inklusive datainsamling från fångster och provfiske. Redovisningen ska innehålla förslag på hur uppdraget kan finansieras och i de fall det krävs också innehålla författningsförslag.

Havs- och vattenmyndigheten ska redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 1 december 2019.

Skälen för regeringens beslut

Rådets förordning (EG) nr 1100/2007 av den 18 september 2007 om åtgärder för återhämtning av beståndet av europeisk ål, ger varje medlemsstat möjlighet att utarbeta avrinningsområdesvisa nationella planer för förvaltning av ål. Sverige fick sin plan godkänd av Europeiska kommissionen i oktober 2009. Kommissionens utvärdering av förordningen och de nationella planerna pågår.

Sedan maj 2007 är det i Sverige förbjudet att fiska ål i både i havet och i större delen av svenska sötvattensområden. Endast vissa yrkesfiskare och några som fiskar med stöd av enskild rätt har beviljats ålfisketillstånd som en dispens från förbudet. Ålfisketillståndet kan inte överföras och upphör om

fiskaren väljer att sluta fiska. Vid årsskiftet 2018/2019 fanns 202 ålfisketillstånd och antalet tillstånd har successivt minskat med 232 stycken, motsvarande 53 procent sedan 2007. Sedan förbuden infördes 2007 har det svenska fisket av ål minskat med 65 procent. År 2017 fångades 244 ton ål i det svenska fisket. Ett frivilligt program för inlösen av ålfiskerätter kan vara en möjlig åtgärd att på frivillig väg minska fisket av ål för konsumtion och påskynda processen med att successivt återuppbygga det europeiska ålbeståndet och få ett biologiskt och socioekonomiskt långsiktigt hållbart ålfiske så att fisket efter ål kan fortleva och bidra till levande kust- och landsbygdssamhällen.

Målet i rådets förordning (EG) nr 1100/2007 för varje medlemsstat i EU är att minska den antropogena mortaliteten, dvs. den mänskligt orsakade dödligheten, så att minst 40 procent av biomassan av blankål med stor sannolikhet tar sig ut i havet, i förhållande till den bästa uppskattningen av utvandring som skulle ha funnits om inte antropogena faktorer hade påverkat beståndet. För att kunna säkerställa att programmet ger effekter på återhämtningen och även bidrar till målen i ålförvaltningsplanen behöver konsekvenserna av frivillig inlösen av ålfiskerätter analyseras. I detta ingår en analys av samhällsekonomiska konsekvenser och att analysera eventuella statsstödsaspekter som en frivillig inlösen av ålfiskerätten kan innebära. Vidare bör förslag lämnas om hur uppdraget kan finansieras, till exempel i vilken utsträckning medel inom havs- och fiskeriprogrammet kan användas för att finansiera ett återköpsprogram. Vid behov bör fullständiga författningsförslag lämnas.

På regeringens vägnar

Jennie Nilsson

Karin Victorin

Klicka här för att ange text.

På regeringens vägnar

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA

Miljö- och energidepartementet/NM

Statens jordbruksverk